

Förenklat genomförande av ramprogrammen för forskning

Utbildningsdepartementet

2010-06-18

Dokumentbeteckning

KOM(2010) 187

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om förenklat genomförande av ramprogrammen för forskning

Sammanfattning

Forskning är av avgörande betydelse för Europas framtida konkurrenskraft och för en hållbar samhällsutveckling. Europeiskt forskningssamarbete finansieras därför via EU-budgeten. Att ansöka och delta i EU:s ramprogram för forskning är dock förknippat med ett stort antal regler och kommissionens meddelande syftar till att få igång en diskussion om ett enklare och mer effektivt regelverk. Regeringen välkomnar kommissionens meddelande.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Forskning och teknisk utveckling är av avgörande betydelse för europeisk konkurrenskraft och det europeiska samhällets utveckling. Rådet beslutade i december 2008 om en vision för det europeiska forskningsområdet (ERA) som ska förverkligas 2020. Visionen handlar om att skapa ”den femte friheten”, vilket innebär ett fritt flöde av forskare, kunskap och teknik i Europa.

Det sjunde ramprogrammet (2007–2013) är det största europeiska initiativet för offentlig finansiering av forskning och teknisk utveckling. Programmets budget ökar väsentligt de kommande åren och kommer att uppgå till 10

miljarder euro 2013. Upp till 30 000 förslag lämnas in, 6000 bidrag beviljas , vilket omfattar ca 36 000 deltagare, och mer än 10 000 utbetalningar görs per år.

2009/10:FPM93

Under hösten 2009 genomförde kommissionen ett offentligt samråd om idéer för att förenkla genomförandet av EU:s ramprogram för forskning och teknisk utveckling.

En oberoende expertpanel redovisade i juli 2009 sin översyn av Europeiska forskningsrådets strukturer och mekanismer.

Den pågående interimisutvärderingen av det sjunde ramprogrammet ska bl.a. analysera de insatser som genomförts för att förenkla ramprogrammets implementering. Utvärderingen förväntas vara färdig i oktober 2010.

Rådet (Konkurrenskraft) antog den 26 maj 2010 övergripande slutsatser om förenkling och effektivisering av de europeiska forsknings- och innovationsprogrammen. Även under det kommande belgiska ordförandeskapet i EU kommer förenklingsarbetet att vara en prioriterad fråga.

1.2 Förslagets innehåll

I meddelandet presenteras möjligheter till förenkling av regler och förfaranden gällande sjunde ramprogrammet. Förslagen har delats in i tre olika grupper.

Den första gruppen omfattar förbättringar och förenklingar som kommissionen avser att genomföra inom ramen för nuvarande bestämmelser och regelverk på kort sikt. Dessa syftar till att minska handläggningstiden för att bevilja stöd och göra utbetalningar.

Den andra gruppen av förslag omfattar förändringar av regler inom ramen för det nuvarande kostandsbaserade systemet. Dessa förslag inkluderar bl.a. större acceptans av gängse redovisningsrutiner, att man tillåter fler metoder för redovisning av genomsnittliga personalkostnader, minskat antalet särskilda villkor för olika typer av deltagare och verksamheter, minskat antalet metoder för att fastställa indirekta kostnader m.m.

Den tredje gruppen av förslag innebär mer omfattande förändringar genom införande av en ny resultatbaserad modell med övergång från finansiella till tekniskt-vetenskapligt inriktade kontrollinsatser. Förslagen i denna grupp skulle på ett markant sätt minska byråkratin kring kostnadsredovisning och revision. Tre alternativ presenteras som alla innebär att ett schablonbelopp betalas ut för ett helt projekt. Utbetalningarna skulle helt och hållet grunda sig på en bedömning av output/resultat.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Förslagen har ingen effekt på svenska regler.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Förslagen har inga direkta konsekvenser i förhållande till den svenska statsbudgeten. En minskad administration av ramprogrammet kan leda till kostnadsbesparingar inom EU-budgeten. Samtidigt kan en minskad kontroll leda att resurserna inte till fullo används på avsett sätt. Det gäller därför bl.a. att hitta rätt balans mellan förtroende och redovisningsskyldighet.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar kommissionens meddelande om förenklat genomförande av ramprogrammen för forskning. Regeringens allmänna uppfattning är att ett förändrat och förenklat regelverk skulle göra detta lättare för såväl näringsliv som offentliga forskningsutförare att delta i EU:s ramprogram. Detta kan i ett längre perspektiv påverka såväl den svenska som den europeiska konkurrenskraften och samhällsutvecklingen.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Allmänt kan sägas att meddelandet har välkomnats av flertalet medlemsstater. Det verkar finnas en stark vilja att förenkla det nuvarande regelverket.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Inga kända ståndpunkter.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Regeringen avser att inhämta synpunkter från berörda myndigheter och organisationer.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 182-186. Ordinarie beslutsförfarande gäller för sjunde ramprogrammets grundläggande rättsakter. I enlighet med ett särskilt beslutsförfarande antar rådet de särskilda programmen inom ramprogrammet efter att ha hört Europaparlamentet och Ekonomiska och sociala kommittén.

Ej tillämpligt.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Kommissionen kommer inom kort att lägga fram ett förslag om en treårsöversyn av budgetförordningen som till en del kommer att omvandla de förenklingsförslag som presenteras i det nu aktuella meddelandet till lagstiftningsförslag.

Kommissionen uppmanar övriga EU-institutioner att delta i diskussionen om förenkling och lämna synpunkter på förslagen i meddelandet. Resultatet av dessa diskussioner kommer att inkluderas i kommissionens förslag till "Innovationsunionen" som ingår i strategin Europa 2020 inklusive "Research and Innovation Plan" som förväntas i september. Diskussionen kommer även att påverka arbetet med att utforma nästa ramprogram för FoU.

Beroende på reaktionerna på meddelandet kan kommissionen komma att föreslå ändringar av det sjunde ramprogrammet efter att interimsvärderingens presenterats hösten 2010.

Det kommande belgiska ordförandeskapet planerar rådslutsatser om förenklingsarbetet under hösten 2010.

4.2 Fackuttryck/termer

-